

Grundlag for Børne- og Ungdomsudvalgets arbejde

07-03-2014

Indledning:

Et nyt Børne- og Ungdomsudvalg er ved årsskiftet gået i gang med det politiske arbejde, som vil præge udviklingen for byens børn og unge i de kommende fire år.

Det er politikernes opgave at finde de løsninger, der er de bedste for byens børn og unge. Med dette forslag til grundlagspapir lægges grundstenen til en planlagt og fokuseret politisk proces, der kan sikre så gode rammevilkår som muligt for en politisk diskussion af de mange store udfordringer, som børne- og ungdomsområdet står over for i de kommende år.

Udfordringerne i København er mangfoldige og mangeartede. Vi ønsker, at perspektivet på barnet rækker fra fødslen til det fyldte 18. år, og at vi gennem livet skaber sammenhæng i indsatser og tilbud til det enkelte barn.

En syv-årig fra Tingbjerg har ikke de samme behov som en et-årig fra Valby, men det er vores forpligtelse at møde alle børn, hvor de er, og støtte den udvikling, de skal igennem med de rette tilbud på de rigtige tidspunkter i det enkelte børneliv. En lang række af udfordringerne begrænser sig ikke til et enkelt område og kan ikke løses af en enkelt faggruppe alene. Derfor kræver den gode løsning for det enkelte barn, at de mange forskellige faggrupper og kompetencer samarbejder, og at udviklingen hen mod mere tværfagligt samarbejde fortsætter.

Vi kan ikke løse udfordringerne adskilt, men skal tænke dem i sammenhæng og som en del af et samlet mål: At give alle børn og unge de rette forudsætninger for at skabe sig en god tilværelse efter endt skolegang – og samtidig gøre vores til at sikre en god barndom undervejs.

Det kræver, at vi holder fokus på, hvad borgernes behov er, og hvordan vi kommer i mål med at imødekomme de behov. Det gør vi gennem øget brugerinvolvering, men også ved at styrke den faglige praksis. Det er desuden afgørende med fokus på de strukturelle udfordringer i form af

- Digitalisering – med henblik på at effektivere arbejdet med de faglige pejlemærker
- Indretning af de fysiske rum – med henblik på at understøtte den pædagogisk/faglige praksis
- Kompetenceudvikling - med henblik på at gearere personalet bedst muligt til opgaven

Det er samtidig forvaltningens opgave at sikre den nødvendige styring – både i forhold til implementering, struktur og økonomi. Dermed

Ledelsessekretariatet

Københavns Rådhus
1599 København V

Telefon
5142 8610

E-mail
Z37j@buff.kk.dk

www.kk.dk

sikres et solidt grundlag i relation til at få ført de politiske beslutninger ud i livet.

Folkeskolereformen: Fremtidens folkeskole

Folketinget indgik i foråret 2013 forlig om en folkeskolereform, der flytter fokus fra undervisningsmål til læringsmål. Det faglige niveau skal løftes, så børnene i 8. klasse kan det samme, som de i dag kan i 9. klasse, hvilket ligger i tråd med de vedtagne pejlemærker for udvikling på skoleområdet i København. For at nå målene skal der skabes et tættere samspil mellem de mange forskellige aktører på og med tilknytning til den enkelte skole, og dermed også en inddragelse af flere faggrupper. Med folkeskolereformen vil det pædagogiske personale fra fritids- og klubområdet træde ind som en vigtig faggruppe i folkeskolen. Det kræver et godt samarbejde mellem skole, fritids- og klubtilbud og mellem lærere, pædagoger og andre faggrupper, ligesom skolen som organisation skal udvikles gennem fokus på ledelse, samarbejde og arbejdskultur.

En del af reformen har også til hensigt at åbne skolen endnu mere mod omverdenen, fx ved at drage bedre nytte af tilbud inden for kultur, idræt, natur og autentiske læringsmiljøer, ligesom større inddragelse af forældre og et øget fokus på skolebestyrelsens rolle skal tænkes ind.

Hovedtemaer:

- Løft af fagligheden for alle børn
- Implementering af reformens faglige perspektiver, herunder teamsamarbejde, faglig ledelse, arbejdet med læringsmål, lærertilstedeværelse, skoleledelse, pædagogisk personale i skolen.
- Samarbejde med idræts-, kultur- og foreningslivet.
- Strukturel understøttelse

Folkeskolereformen: Fremtidens fritidstilbud

Folkeskolereformen kommer til at ændre fritidslivet for byens børn. Den længere skoledag betyder, at vi ikke kun skal tænke over, hvordan vi får skabt en bedre og mere varieret skoledag – men også, hvordan vi får skabt og fastholdt attraktive fritidstilbud til børn og unge. I forbindelse med budget 2014 blev det besluttet at igangsætte en analyse af fremtidens fritidstilbud både indholdsmæssigt og strukturelt med henblik på at sikre et fremtidigt attraktivt tilbud for både børn, unge, forældre og personale. Analysen vil afdække de strukturelle og økonomiske rammer samt give bud på det ønskede pædagogiske indhold. Analysen vil afdække nye typer af tilbud samt samarbejde med øvrigt foreningsliv og lokale kulturinstitutioner og samtænkes desuden med ideerne om den åbne skole.

Hovedtemaer:

- Nyt indhold i fritidslivet i København
- Struktur på fritidstilbudsområdet

Integration og tosprogede

De tosprogede børn og unge har fortsat særlige faglige udfordringer, hvilket blandt andet Kvalitetsrapporten viser. Særligt de tosprogede drenge opnår lavere karakterer ved folkeskolens afgangsprøve, og undersøgelser viser, at de tosprogede børn ikke trives lige så godt i skolen som de etsprogede børn. I dagtilbud viser sprogvurderingerne, at de tosprogede børn har større sproglige udfordringer end de etsprogede, når de begynder i skole. Ligeledes kan det konstateres, at tosprogede børn ikke benytter kommunens fritids- og klubtilbud i lige så høj grad som de etsprogede børn.

Det er af afgørende betydning at sætte tidligt ind, hvis betydningen af social baggrund skal mindskes. Sundhedsplejen skal yderligere inddrages i arbejdet med at sikre koblingen mellem den indsats, der sker i daginstitutionerne, og den rolle, som forældrene spiller for barnets udvikling. Overgange mellem tilbud skal i fokus, ligesom samarbejdet mellem de forskellige faggrupper skal styrkes. Der kan desuden være behov for at revidere og yderligere systematisere sprogindsatsen i daginstitutionerne.

Hovedtemaer:

- Hvordan mindsker vi betydningen af social baggrund?
- Hvordan forbedrer vi resultaterne for de tosprogede børn?
- Budgetmodel for tosprogede
- Nytænkning af sprogindsatser på skoleområdet
- Tidlig sprogindsats

Inklusion

Inklusion handler om, at alle børn og unge oplever sig som aktive deltagere i fællesskaber. Der er tale om en vedvarende opgave i alle skoler og daginstitutioner, som involverer alle børn, unge, forældre og medarbejdere. Andelen af børn og unge i specialiserede tilbud har været stabil i de seneste år, og det har været det politiske mål. Der er fokus på, at alle børn og unge ”skal have det rette tilbud på rette tid”. Det kræver et fleksibelt system med et godt samspil mellem almene og specialiserede tilbud og mulighed for at kombinere og tilrettelægge indsatsen med udgangspunkt i det enkelte barns behov og med forældrene tæt inddraget. Udover de børn og unge, der har behov for særlige tilbud og indsatser som følge af funktionsnedsættelser, er der også en stor gruppe børn og unge, der er udsatte på grund af sociale og familiemæssige behov. For at sikre denne målgruppes trivsel, læring og udvikling er der ofte behov for at kombinere skolegang og dagtilbud med sociale indsatser samtidig med, at medarbejdere har de rette kompetencer til at løse de udfordringer, en vellykket inklusion kræver.

Hovedtemaer:

- Inklusion som et fælles anliggende for alle børn, unge, forældre og medarbejdere
- Samspil mellem almen og specialtilbud og løbende justeringer af tilbudsviften, samt samarbejde med Socialforvaltningen omkring koordinerede indsatser for målgruppen
- Kvalitet i udsatte børn og unges skolegang

Flere unge skal have en uddannelse

Unge med en uddannelse klarer sig bedre på arbejdsmarkedet. Derfor er det vigtigt, at vi får flere unge til at gå den direkte vej fra grundskole til ungdomsuddannelse, og det kræver en styrkelse af samarbejdet mellem folkeskolen og ungdomsuddannelserne. De unge, der ikke kommer direkte videre skal i uddannelsesforberedende tilbud – fx 10. klasse, produktionsskole, ungdomsskole, arbejde med uddannelsesperspektiv – så de opnår de fornødne faglige og personlige kompetencer til at gennemføre en ungdomsuddannelse. København får fortsat ikke tilstrækkeligt mange unge igennem en ungdomsuddannelse. Hertil kommer en skævvridning af de unges uddannelsesvalg, hvor stadigt færre vælger erhvervsuddannelserne på trods af, at der fremadrettet vil være mangel på faglært arbejdskraft. Erhvervsskolereformen giver nye muligheder og nye udfordringer i arbejdet.

En aktiv fritid med den fornødne voksenstøtte til unge med behov er med til at fastholde unge i uddannelse og minimere kriminalitet og stofmisbrug – vi skal have styrket samspillet mellem ungdomsklubber, ungdomsskole og foreningslivet.

Hovedtemaer:

- Udslusningsindsatsen fra folkeskolen
- Udfordring af unges automatiske valg af det almene gymnasium
- Samarbejde med ungdomsuddannelserne om fastholdelse af de unge
- Implementering af folkeskolereform og erhvervsskolereform
- Bedre samspil mellem ungdomsklubber, ungdomsskole og foreningsliv
- Fokus på 10. klasses-strukturen

Kvalitet i dagtilbud

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog i 2011 seks pejlemærker for kvaliteten i de københavnske dagtilbud. Institutionerne har taget pejlemærkerne til sig, ligesom de er indarbejdet i det løbende tilsyn på alle daginstitutioner. Vedtagelsen af pejlemærker skaber imidlertid ikke kvalitet i sig selv, og der udestår et arbejde med implementeringen af pejlemærkerne i den pædagogiske praksis. Det centrale er, at alle institutioner skal arbejde systematisk med velafprøvede metoder til udvikling af kvalitet. Samtidig skal både dagtilbud, skoler og tværfaglige tilbud i stigende grad tilpasse sig arbejdet med at se børnene i 0-18 års-perspektiv, og vedtagelsen af en

ny folkeskolereform sætter også fokus på sammenhængen mellem dagtilbud, skole og ungdomsuddannelser.

Hovedtemaer:

- Tidlig indsats og opsporing
- Sprogindsats i dagtilbud
- Sammenhæng mellem dagtilbud, skole og ungdomsuddannelse

Sundhed for alle børn

Der er etableret et godt sundhedsfremmende tilbud til byens børn og familier med tilbud om sundhedspleje fra 0-16 år, mad i dagtilbud og skoler, hygiejnetilsyn i kommunens institutioner, overvægtsindsats til skolebørn og samt et fokus på at sikre børn en aktiv skoledag. Høj sundhed er en løftestang for, at børn udvikler sig godt både fagligt, personligt og socialt. Der er dog behov for at kvalificere og styrke sundhedsindsatsen yderligere ved to overordnede tilgange: Et universelt og forebyggende tilbud til alle børn fra 0-15 år samt den nødvendige støtte til familier med særlige behov. Fokus på de gode overgange og dialog mellem sundhedspleje, daginstitution og skole er her i centrum.

Hovedtemaer:

- Fokusområder i relation til børnesundhed
- Prioritering mellem specifikke og generelle sundhedsindsatser
- Ny sundhedspolitik, som sikrer et bredt perspektiv

Udvikling af strukturen på institutionsområdet

I 2011 blev der lavet en ny struktur på daginstitutionsoområdet, hvor der blev etableret klynger og netværk med et udvidet samarbejde mellem institutionerne. Og i 2012 blev der etableret klubfællesskaber.

I forbindelse med blandt andet folkeskolereformen vil en af opgaverne i udvalget blive at diskutere, hvorledes den eksisterende struktur understøtter det øgede fokus på samarbejde mellem fritidstilbud og skole og tankerne om en ny klubstruktur. Formålet er, at kommunen fortsat etablerer gode tilbud på 0-18 års området, som tilvælges af forældre og unge.

Hovedtemaer:

- En fælles langsigtet vision for udviklingen af dagtilbuds- og klubområdet, som personale, forvaltning og øvrige aktører kan sigte efter.
- Drøftelse af serviceniveau (herunder mål og værdier) på 0-18 årsoområdet

Plads til alle byens børn

Flere og flere familier ønsker at bo i København, og børnetallet er stigende. Denne positive udvikling giver imidlertid udfordringer med at sikre tilstrækkeligt med pladser i dagtilbud og spor på skolerne.

Nybyggeri er omkostningsfuldt og tager tid. Byen lider også af pladsmangel, hvorfor flere behov ofte skal prioriteres i forhold til hinanden, herunder: Forholdet mellem inde- og udeareal, nybyggeri versus udvidelse af eksisterende rammer, optimale skole- og institutionsstørrelser, mulighed for samtænkning mellem eksisterende enheder og bedre kapacitetsudnyttelse på tværs på 0-18 års området. Nybyggeri er en anledning til at definere de rammer, der skal tilbydes byens børn og unge. Derved bliver anlægsstrategien også et spørgsmål om, hvilket indhold og hvilke børnemiljøer, vi vil skabe.

Hovedtemaer:

- Udarbejdelse af en langsigtet anlægsstrategi, der understøtter de politisk vedtagne strukturelle og faglige mål

Tidsplan over overordnede temaer:

Nedenstående figur viser et forslag til, hvordan de politiske temaer kan fordeles ud på perioden. Det sikrer tid til analyse, inddragelse og politisk behandling. Tidsplanen viser kun de politiske temaer, der vil have en mere reformerende karakter, men perioden vil naturligvis også indeholde løbende sagsbehandling på alle områder. Tidsplanen giver ingen begrænsning i medlemmernes mulighed for at tage yderligere emner op ud over de allerede skitserede.

2014			
Vinter	Forår	Sommer	Efterår
	FSR 1: Fremtidens folkeskole	FSR 2: Fritid Integration og sprog	Ungdom Anlæg

2015			
Vinter	Forår	Sommer	Efterår
Inklusion Effektivisering	Eftersyn af Struktur	Specialområdet	FSR 3: Fuld implemente- ring og justering

2016			
Vinter	Forår	Sommer	Efterår
FSR 3: Fuld implemente- ring og justering	Kvalitet i dagtilbud	Implementering af fritid	Sundhed

2017			
Vinter	Forår	Sommer	Efterår
	Ungdom 2 Evaluering og justering		